

FISIOTERÀPIA EN ESPECIALITATS CLÍNIQUES II

Dades generals

- **Descripció:** Aquesta assignatura basa els seus continguts en les afeccions neurològiques i el seu tractament de fisioteràpia. Abarca els processos neurològics de malalties degeneratives i de lesions cerebrals adquirides. Integra altres unitats didàctiques dedicades a la geriatria, tractament de patologia de raquis i tractament dels pacients amputats.
- **Crèdits ECTS:** 6 OBLIGATÒRIA
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Competència Bàsica (10%)
- **Durada:** Anual
- **Curs:** 3r
- **Professorat:** Yolanda Vergés Forés; Joaquim Renau Bahima; Tània Perales Domini i Dr. Abraham Batalla Gavalrà

Competències

Competències específiques:

A25 Valorar l'estat funcional del pacient / usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, per a això haurà de: a) rebre el pacient, recollir i valorar les dades subjectives manifestades per l'usuari i / o les persones significatives del seu entorn; b) aplicar els procediments adequats de valoració en fisioteràpia, la qual cosa inclou executar les proves elèctriques i manuals destinades a determinar el grau d'afectació de la innervació i de la força muscular, les proves per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i les mesures de la capacitat vital; c) identificar les dades i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats trobades reals i potencials, d) registrar de forma sistemàtica les dades significatives de la informació recollida i expressar de forma correcta en la història clínica de fisioteràpia.

A27 Dissenyar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia. Elaborar un Pla específic d'Intervenció de Fisioteràpia utilitzant habilitats de resolució de problemes i raonament clínic: d'acord amb els recursos disponibles; formulant els objectius d'intervenció amb l'usuari i, si escau, amb les persones significatives del seu entorn, recollint les seves expectatives respecte a l'atenció, seleccionant els protocols o procediments més adequats a l'atenció planificada i atenent els criteris d'adequació, validesa i eficiència.

A28 Executar, dirigir i coordinar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia, atenent al principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readaptar les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es presten als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumòleg, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals prepart i postpart. Dissenyar i aplicar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i la resta de tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats de electroteràpia, termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i

pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars. Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A29 Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de fisioteràpia amb relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts. Serà necessari: definir i establir els criteris de resultats, realitzar la valoració de l'evolució del pacient / usuari, redissenyar els objectius segons la valoració, si cal, i adequar el pla d'intervenció o tractament als nous objectius, si escau.

A31 Proporcionar una atenció de fisioteràpia de manera eficaç, atorgant una assistència integral als pacients / usuaris, per la qual cosa serà necessari interpretar les prescripcions facultatives; preparar l'entorn en què es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable, mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen i demanar-li que col·labori en tot moment, registrar diàriament l'aplicació de l'atenció en fisioteràpia, l'evolució i els incidents, identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionats amb l'atenció de fisioteràpia, controlar i interpretar els signes vitals durant l'execució del tractament diari, orientar les activitats i l'actuació en relació als pacients / usuaris, del personal no sanitari i subaltern, i avaluar la pròpia atenció proporcionada als pacients / usuaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer el procés d'envelliment.
2. Conèixer els sistemes de classificació de la gent gran.
3. Conèixer la patologia de l'envelliment.
4. Conèixer les característiques i els problemes del pacient amputat, i saber aplicar les tècniques adequades.
5. Conèixer les característiques i el tractament del pacient en patologia de raquis.
6. Conèixer les característiques del pacient neurològic adult.

Continguts

BLOC 1

UNITAT DIDÀCTICA I: AMPUTATS

- 1 TRACTAMENT DE FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT AMPUTAT
- 2: APLICACIÓ PRÀCTICA DEL TRACTAMENT DE FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT AMPUTAT

UNITAT DIDÀCTICA II: FISIOTERÀPIA EN GERIATRIA

1. INTRODUCCIÓ A LA GERIATRIA
- 2 NIVELLS ASSISTENCIALS EN GERIATRIA
- 3 AVALUACIÓ GERIÀTRICA INTEGRAL (AGI)
- 4 SÍNDROMES GERIÀTRICS
- 5 DEMÈNCIES

BLOC 2

UNITAT DIDÀCTICA III: PILATES TERAPÈUTIC

1. INTRODUCCIÓ AL PILATES TERAPÈUTIC: TEORIA I PRÀCTICA.

BLOC 3

UNITAT DIDÀCTICA IV: FISIOTERÀPIA NEUROLÒGICA

- 1.1 Concepte de neurorehabilitació.
 - 1.1.1 Concepte de discapacitat motriu/ Diversitat Funcional.
 - 1.1.2 Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF) - OMS
 - 1.1.3 Descripció de les principals limitacions dels pacients neurològics
- 1.2 Examen neurològic i proves complementàries per al diagnòstic clínic
 - 1.2.1 Importància del ús de les escales estandarditzades, planificació i avaluació del tractament
- 1.3 Enfoc multidisciplinar
- 2 FISIOTERÀPIA EN ELS ACCIDENTS CEREBROVASCULARS (ICTUS)
 - 2.1 Tipus d'ictus. Pronòstic.
 - 2.2 Valoració del pacient amb ictus
 - 2.3 Tractament de fisioteràpia en pacients afectats d'ictus
- 3 FISIOTERÀPIA EN LA MALALTIA DEL PARKINSON
 - 3.1 Clínica característica del Parkinson
 - 3.2 Valoració del pacient amb Parkinson
 - 3.3 Tractament de fisioteràpia en els diferents estadis.
- 4 FISIOTERÀPIA EN ELS T.C.E.
 - 4.1 Valoració del pacient amb TCE
 - 4.2 Tractament del pacient amb TCE
- 5 FISIOTERÀPIA EN L'ESCLEROSIS MÚLTIPLE I MALALTIES DE LES MOTONEURONES
 - 5.1 Abordatge terapèutic del pacient amb EM
 - 5.2 Abordatge terapèutic del pacient amb ELA
- 6 FISIOTERÀPIA EN LES POLINEUROPATIES
 - 6.1 Tractament de fisioteràpia en les polineuropaties
- 7 FISIOTERÀPIA EN LES LESIONS MEDULARS
 - 7.1 Valoració motora i sensitiva
 - 7.2 Problemes associats
 - 7.2.1 Incontinència
 - 7.2.2 Problemes respiratoris
 - 7.3 Tractament de fisioteràpia de les lesions medulars en les diferents etapes
 - 7.4 L'esport com a rehabilitador en els malalts medulars

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Classes magistrals	48	60	108
Seminaris	4	4	8
Classes Pràctiques	4	8	12
Prova d'avaluació	4	18	22
Total	60	90	150

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
BLOC 1 Unitat I i II	A25 A27 A29 A30	Es realitza un examen individual per a cada unitat. Els exàmens poden contenir preguntes tipus test de 4 respostes amb sols una possible resposta correcta, la pregunta incorrecta resta 0,33. Avaluació contínua gener. Bloc realitzat al primer quadrimestre.	25% (5+20)
BLOC 2 Unitat III	A25 A27 A29 A30	Els exàmens poden contenir preguntes tipus test de 4 respostes amb sols una possible resposta correcta, la pregunta incorrecta resta 0,33. També pot tenir preguntes curtes i resolució de casos clínics. Avaluació contínua juny. Bloc realitzat al segon quadrimestre.	25%
BLOC 3 Unitat IV	A25 A28 A29 A30	Els exàmens poden contenir preguntes tipus test de 4 respostes amb sols una possible resposta correcta, la pregunta incorrecta resta 0,33. També pot tenir preguntes tipus test de 4 respostes amb 1 pregunta incorrecta, corresponents a les pràctiques del bloc. Avaluació continua juny. Bloc realitzat al segon quadrimestre.	50%

AVALUACIÓ CONTÍNUA: (Gener i Juny)

- Les unitats didàctiques I i II (bloc 1) s'avaluaran dintre del primer quadrimestre
- La unitat didàctica III (bloc 2) s'avaluarà al juny segons calendari de l'assignatura.
- La unitat didàctica IV (bloc 3) s'avaluarà al Juny segons calendari d'exàmens.
- Valor de les Unitats en la nota final.
 - Unitat I 5%
 - Unitat II 20%
 - Unitat III 25%
 - Unitat IV 50%
- Per poder realitzar la nota final han d'estar els diferents blocs aprovats per separat, amb una nota igual o superior a 5.
- Les classes pràctiques són obligatòries. És necessari presentar justificant sinó s'assisteix a classe, en cas de no fer-ho no es podrà seguir l'avaluació continuada, s'haurà d'examinar en l'avaluació final de tot el contingut de l'assignatura, teòric i pràctic. En cas de superar el 20% d'absències, tot i ser justificada, no es podrà acollir tampoc a l'avaluació continuada i s'haurà d'avaluar de tota l'assignatura a l'avaluació final.

AVALUACIÓ FINAL

- Els alumnes que no hagin superat l'avaluació contínua de gener i/o de juny, hauran de realitzar un examen final de la part suspesa. Mateix tipus examen que en l'avaluació contínua. La nota mínima per aprovar és igual o superior a 5.
- En cas d'anar a l'avaluació final de qualsevol dels exàmens, la nota màxima que es podrà obtenir de cadascun d'ells serà un 7.
- Els alumnes que no s'hagin presentat a l'avaluació contínua de gener i juny, es presentaran a un examen únic. Es necessitarà una nota mínima de 7 d'aquest examen per aprovar.

Críteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Bibliografia

- Cano R, Collado S, Neurorehabilitación, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Bisbe M., Santoyo C., Segarra V. , Fisioterapia en Neurología, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Bleeckx, D., , Disfagia, evaluación y reducción de los trastornos de la deglución, Última edición disponible, MC.Grow-Hill
- Bobath K. , Base neurofisiológica para el tratamiento de la parálisis cerebral, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath B. , Actividad postural refleja anormal causada por lesiones cerebrales, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath B, Bobath K. , Desarrollo motor en distintos tipos de parálisis cerebral, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Downie, P., Cash neurología para fisioterapeutas, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Juan FJ. , Evaluación clínica i tratamiento de la espasticidad, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Le Mètayer M. , Educación terapéutica de la motricidad bucofacial, Última edición disponible, Massons
- Levitt, S., Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Serra Gabriel MR., Díaz Petit J., De Sandro J. , Fisioterapia en neurología, sistema respiratorio y aparato cardiovascular., Última edición disponible, Masson
- Stokes M. , Fisioterapia en la rehabilitación neurológica, Última edición disponible, Elsevier
- Rubens J; Da Silva JG. Fisioteràpia geriàtrica. Practica asistencial en el anciano. (1a). Madrid: Mc Graw-Hill. Interamericana.2005
- Abric M Dotte P. Gestos y Activación em geriatría. Barcelona: Masson. 2003
- Delgado MA. Rehabilitación y fisioterapia en geriatría. Alcalá la Real: Formación; 2000
<http://www.segg.es/tratadogeriatría/>
Coordinadores: Sastre J, Pamplona R, Ramon JR; Biogerontología médica. Madrid: Ergon;2009
- Winsor M. The Pilates Powerhouse. España: Paidotribo SL; 2007
- Aparicio S. El auténtico método Pilates. España: Planeta Madrid SA; 2005

Assignatures recomanades

- Anatomia II
- Patologia Mèdica
- Patologia Quirúrgica
- Biomecànica clínica
- Radiologia
- Procediments generals de fisioteràpia
- Valoració en fisioteràpia